

Dosarul nr. 2rci-51/24
2-22078071-01-2rci-16052024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. V. Stratan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Clim, O. Cojocaru, S. Iorgov)

DECIZIE

23 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Lilia Roic-Botezatu
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Iuri Kulikov,
în cauza de insolabilitate, la cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului statutar și fondatorului debitorului Societate Comercială „Ghestiona-Com” Societate cu Răspundere Limitată, Iuri Kulikov,
împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Iuri Kulikov împotriva hotărârii din 19 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, ca fiind în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 10 mai 2023, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului statutar și fondatorului debitorului SC „Ghestiona-Com” SRL, Iuri Kulikov.

Prin încheierea din 19 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă spre examinare cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat, fiind stabilită ședința de judecată de pregătire a cauzei pentru examinarea cererii de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat, pentru data de 19 iulie 2023, ora 12:00, în incinta Judecătoriei Chișinău, sediul Central, mun. Chișinău, str. N. Zelinski 13, et. 2, sala nr. 12.

Prin hotărârea din 19 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat.

S-a atras la răspundere subsidiară administratorul statutar și fondatorul debitorului SC „Ghestiana-Com” SRL, Iuri Kulikov.

S-a încasat din contul administratorului statutar și fondatorului debitorului SC „Ghestiana-Com” SRL, Iuri Kulikov în contul debitorului insolubil

SC „Ghestiana-Com” SRL, în sumă totală de 4 943 794,75 de lei, cu titlu de creanțe validate ale creditorilor în cadrul procesului de insolvență.

S-a încasat din contul administratorului statutar și fondatorului debitorului SC „Ghestiana-Com” SRL, Iuri Kulikov în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 25 000 de lei.

La 18 august 2023, Iuri Kulikov a declarat apel împotriva hotărârii din 19 iulie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea încheierii din 12 mai 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, casarea hotărârii instanței de fond, cu remiterea cauzei la o nouă examinare la etapa pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Iuri Kulikov împotriva hotărârii din 19 iulie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, ca fiind în afara termenului legal.

La 09 aprilie 2024, Iuri Kulikov a declarat recurs împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului, recurentul Iuri Kulikov a indicat că dispozitivul hotărârii din 19 iulie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, a fost pronunțat în lipsa lui, nefiindu-i expediată citația și nici copia dispozitivului, în termen de 5 zile, potrivit art. 236 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

A menționat că este nativ și vorbitor de limbă rusă, iar instanța de apel nu a tradus actul judecătoresc.

Totodată, a precizat că nefiind jurist nu a cunoscut de când începe a curge termenul de atac și necesitatea solicitării repunerii în termenul de atac, or, hotărârea nu conține aceste date și explicații.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa recurentului la 05 decembrie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 115 verso), însă, careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, lipsesc.

Tot actele cauzei atestă că la 18 martie 2024, Iuri Kulikov a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Central, cerere prin care a solicitat să fie informat despre examinarea apelului, cu trimiterea actelor procesuale adoptate (f. d. 124).

Potrivit avizului de recepție DS8011484899AS, anexat la materialele dosarului, se atestă că la 29 martie 2024, Iuri Kulikov a recepționat răspunsul la cererea din 18 martie 2024 și copia hotărârilor autentificate pe 4 file (f. d. 126).

Astfel, se constată că recursul declarat la 09 aprilie 2024 este în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 15 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 19 iulie 2023, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 24 iulie 2023.

Cererea de apel împotriva hotărârii din 19 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost depusă de Iuri Kulikov, la 18 august 2023, peste termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, corect a restituit cererea de apel depusă de Iuri Kulikov împotriva hotărârii din 19 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, ca fiind în afara termenului legal.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 19 iulie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 20 iulie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 03 august 2023 (zi de joi).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Iuri Kulikov a declarat apelul peste termen.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 19 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, apelantul nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Iuri Kulikov ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Iuri Kulikov nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

În același timp, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează ca lipsit de temei argumentul recurentului invocat în cererea de recurs precum că nefiind jurist nu a cunoscut de când începe a curge termenul de atac și necesitatea solicitării repunerii în termenul de atac, în hotărârea nefiind indicate aceste date și explicații.

Potrivit dispoziției art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 într-o manieră certă și clară leagă termenul de 15 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

La caz, însă, se stabilește lipsa de valorificare diligentă de către Iuri Kulikov a drepturilor sale procedurale, fapt ce nu poate fi imputat instanței de judecată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Iuri Kulikov.

Se menține încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de insolabilitate, la cererea depusă de Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului statutar și fondatorului debitorului Societate Comercială „Ghestiona-Com” Societate cu Răspundere Limitată, Iuri Kulikov.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Oxana Parfeni